

Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze

65-261 Zielona Góra, ul. Chmielna 13; tel. 68 329 19 00; fax: 68 329 19 03
www.zielonagora.rio.gov.pl e-mail: zielonagora@rio.gov.pl

Zielona Góra, 2017 – 03 - 21

RIO.II.K. 076. 2 . 2017 r.

Pan

Ryszard Kowalczyk

Wójt Gminy Brody

Odpowiadając na Pana wniosek z dnia 6 marca 2017 r., który wpłynął do tut. Izby w dniu 7 marca 2017 r. w sprawie zajęcia stanowiska dotyczącego pytania „czy w świetle przepisów ustawy o finansach publicznych finansowanie przez gminę oświetlenia ulicznego, w przypadku, gdy grunt jest własnością innych podmiotów niż gmina, jest dopuszczalne ?” - Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze wyjaśnia co następuje:

Zgodnie z art. 7 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.) zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym sprawy zaopatrzenia w energię elektryczną, należą do zadań własnych gminy, przy czym ust. 2 art. 7 stanowi, że ustawy określają, które zadania własne gminy mają charakter obowiązkowy.

W myśl art. 18 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 220) do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy:

- planowanie oświetlenia znajdujących się na terenie gminy:
 - a) miejsc publicznych,
 - b) dróg gminnych, dróg powiatowych i dróg wojewódzkich,
 - c) dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 1440 ze zm.), przebiegających w granicach terenu zabudowy,
 - d) części dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 641 ze zm.), wymagających odrębnego oświetlenia:
 - przeznaczonych do ruchu pieszych lub rowerów,
- stanowiących dodatkowe jezdnie obsługujące ruch z terenów przyległych do pasa drogowego drogi krajowej
- finansowanie oświetlenia znajdujących się na terenie gminy:
 - a) ulic,
 - b) placów,
 - c) dróg gminnych, dróg powiatowych i dróg wojewódzkich,

d) dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, przebiegających w granicach terenu zabudowy,

e) części dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, wymagających odrębnego oświetlenia:

- przeznaczonych do ruchu pieszych lub rowerów,
- stanowiących dodatkowe jezdnie obsługujące ruch z terenów przyległych do pasa drogowego drogi krajowej.

Z powyższych przepisów prawnych wynika jednoznacznie, że tylko planowanie i finansowanie oświetlenia na autostradach, drogach ekspresowych (wszystkich) oraz innych drogach krajowych (odcinki poza terenem zabudowy) jest wyodrębnione i pozostawione jako zadania zarządcy tych dróg. W pozostałych przypadkach planowanie i finansowanie oświetlenia ulicznego stanowi, w ocenie Kolegium Izby, obowiązkowe zadanie własne Gminy.

Ponadto, zgodnie z art. 3 pkt 22 ww. ustawy – Prawo energetyczne pod pojęciem finansowania oświetlenia rozumieć należy finansowanie kosztów energii elektrycznej pobranej przez punkty świetlne oraz koszty ich budowy i utrzymania.

Z ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (t. j. Dz.U. z 2016r. , poz. 1440 ze zm.) nie wynika, aby obowiązek finansowania oświetlenia ulicznego został scedowany na zarządcę drogi, oprócz przypadków omówionych wyżej. Do zarządcy drogi należy m.in. pełnienie funkcji inwestora i koordynacja robót w pasie drogowym (vide: art. 20 pkt 3 i pkt 7 tej ustawy). Realizacja przez gminę obowiązkowego zadania w zakresie finansowania oświetlenia ulicznego nie koliduje również z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2016r. , poz.1870 ze zm.). Art. 216 ust. 2 pkt 1 tej ustawy warunkuje wydatkowanie z budżetu jednostek samorządu terytorialnego określonych kwot od przeznaczenia ich na realizację m.in. zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego. Takim zadaniem własnym gminy jest bez wątpienia określony w cyt. wyżej przepisie artykułu 18 ust. 1 pkt 3 ustawy - Prawo energetyczne obowiązek finansowania oświetlenia ulic i dróg publicznych. Podkreślić przy tym należy, iż dla realizacji przez gminę obowiązku finansowania oświetlenia dróg przepisy ustawy - Prawo energetyczne, ani też inne normy prawne nie uzależniają od tego, czy dana gmina posiada tytuł własności do przedmiotowego gruntu, czy grunt ten stanowi własność innych podmiotów prawnych.

Niemniej jednak, w ocenie tut. Izby, istotne znaczenie w niniejszej sprawie mają również przepisy wydanego na mocy art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. –Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 ze zm.) rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 124). Stosownie do treści § 109 ust. 1 tego rozporządzenia droga powinna być oświetlona ze względów bezpieczeństwa ruchu, w szczególności:

- 1) gdy przebiega przez obszar oświetlony i występuje zagrożenie oślnienia uczestników ruchu;
- 2) w obrębie węzła lub skrzyżowania, jeżeli jedna z krzyżujących się dróg jest oświetlona;
- 3) na skrzyżowaniu z drogą klasy S;
- 4) na skrzyżowaniu typu rondo;

- 5) na skrzyżowaniu skanalizowanym z wyspami w krawężnikach - jeżeli jest to droga klasy GP;
- 6) między odcinkami oświetlonymi - jeżeli długość odcinka nie przekracza 500 m;
- 7) na odcinku przyległym do obiektu mostowego - jeżeli obiekt jest oświetlony;
- 8) w obrębie miejsca poboru opłat, zwanego dalej "MPO";
- 9) na ulicy klasy S;
- 10) na jednojezdniowej ulicy o czterech i większej liczbie pasów ruchu;
- 11) na skrzyżowaniu na terenie zabudowy, przy którym znajdują się budynki użyteczności publicznej, przystanki komunikacji zbiorowej;
- 12) w obrębie przejścia dla pieszych i dojścia do przystanków komunikacji zbiorowej na terenie zabudowy.

Z kolei zgodnie z treścią § 2 cyt. rozporządzenia przepisy tego rozporządzenia stosuje się przy projektowaniu, budowie oraz przebudowie dróg publicznych i związanych z nimi urządzeń budowlanych, a także przy projektowaniu i budowie urządzeń niezwiązanych z drogami publicznymi, sytuowanych w ich pasach drogowych.

W tym stanie rzeczy tut. Izba stoi na stanowisku, iż zarządca drogi publicznej przy projektowaniu, budowie oraz przebudowie drogi publicznej i związanych z nią urządzeń budowlanych, a także przy projektowaniu i budowie urządzeń niezwiązanych z drogami publicznymi, sytuowanych w ich pasach drogowych winien uwzględnić oświetlenie tejże drogi na zasadach określonych cyt. przepisem § 109 ust. 1 ww. rozporządzenia, w ślad za czym zobowiązany jest na tym etapie do sfinansowania kosztów budowy przedmiotowego oświetlenia. Powyższe potwierdza również stanowisko Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej wyrażone w odpowiedzi na interpelację poselską nr 3672 z dnia 26 kwietnia 2012r. w sprawie zasad finansowania oświetlenia dróg publicznych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze informuje, że prezentowane w udzielonej odpowiedzi stanowisko nie jest dla Gminy prawnie wiążące, lecz stanowi jedynie prezentację poglądu Izby. Niniejsza odpowiedź nie stanowi również wykładni obowiązujących przepisów prawa w zakresie opisanym powyżej.

PREZES IZBY
Ryszard Zajaczkowski

GMINA BRODY
68-343 Brody · Rynek 2
tel. 68 371-21-55 · fax 68 371-20-15
NIP: 928 208 30 70 · woj. lubuskie

P. F. Skarżysko
Wpłynęło
17.03

Załącznik Nr 3 do Regulaminu Organizacyjnego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
w Zielonej Górze
07-03-2017
W PŁY N E L O
L.dz. 17.03

**WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA
PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH**

Podstawa prawna: Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016, poz. 561.)
A. ADRESAT WNIOSKU Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze, ul. Chmielna 13, 65-261 Zielona Góra
B. DANE WNIOSKODAWCY
B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat) ☒ 1. jednostka samorządu terytorialnego ☐ 2. związek międzygminny ☐ 3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów ☐ 4. związek, stowarzyszenie powiatów ☐ 5. samorządowe jednostki organizacyjne ☐ 6. beneficjenci dotacji z budżetów jst (w tym samorządowe osoby prawne) (w zakresie ich wykorzystania)
B.2. NAZWA PEŁNA Gmina Brody
B.3. ADRES SIEDZIBY Rynek 2 68-343 Brody
C. ZAKRES WNIOSKU
C1. PRZEDMIOT WNIOSKU ☐ zaistniały stan faktyczny ☒ zdarzenie przyszłe
C.2. RODZAJ SPRAWY Finansowanie przez gminę budowy oświetlenia ulicznego w ciągu drogi wojewódzkiej na gruntach niebędących własnością gminy.
C.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów wraz z nazwą aktu prawnego do każdego zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego (bez przytaczania treści przepisów) Ustawa z 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2017, poz. 220) Ustawa z 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U. z 2016, poz. 1440) Ustawa z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2016, poz. 1870) Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2016, poz. 124)

D. WYCZERPUJĄCE PRZEDSTAWIENIE ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO (STANÓW FAKTYCZNYCH), ZDARZENIA PRZYSZŁEGO (ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH I PYTANIA (PYTAŃ))

Opis stanu faktycznego (stanów faktycznych), zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych)

Grupa przedsiębiorców złożyła do Wójta Gminy Brody wniosek o budowę oświetlenia ulicznego w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 289 w m. Zasieki. W obszarze objętym wnioskiem znajdują się wyłącznie grunty prywatne oraz pas drogi wojewódzkiej.

Pytanie (pytania) przyporządkowane do stanu faktycznego (stanów faktycznych) lub zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych) przedstawionego wyżej

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo energetyczne finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy należy do zadań gminy. Czy w świetle przepisów ustawy o finansach publicznych finansowanie przez gminę budowy oświetlenia ulicznego w przypadku, gdy grunt jest własnością innych podmiotów niż gmina, jest dopuszczalne?

E. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO LUB ZDARZENIA PRZYSZŁEGO

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części D.

Zdaniem organu gmina w przytoczonym przypadku, nie posiadając w obrębie wnioskowanej inwestycji gruntów własnych, nie może sfinansować tego zadania nie łamiąc przepisów ustawy o finansach publicznych. Wprawdzie powołany artykuł Prawa energetycznego wskazuje obowiązki gminy w tym zakresie, to jednak art. 20 ustawy o drogach publicznych obowiązek ten przekazuje zarządcy drogi. Ponadto § 109 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej określa kiedy droga winna być oświetlona ze względów bezpieczeństwa i ocena tego faktu leży w kompetencjach i obowiązkach zarządcy drogi. Organ stoi na stanowisku, że w przypadku, gdy budowa wnioskowanego oświetlenia jest zasadna ze względów bezpieczeństwa, koszt inwestycji powinien pokryć zarządca drogi.

F. INFORMACJA O ZAŁĄCZNIKACH

Należy wymienić załączniki przesłane (złożone) razem z wnioskiem

Brak załączników

Data wypełnienia wniosku

06 marca 2017 r.

Imię i nazwisko wnioskodawcy lub osoby upoważnionej

Ryszard Kowalczyk

Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej

Wójt

mgr Ryszard Kowalczyk